

Pääkirjoitus

Erja Poutiainen

Kuntoutukseen ohjaamiseen tarvitaan yhtenäiset ja selkeät käytänteet

Kuntoutustarpeen arvioinnin ja kuntoutukseen ohjaamisen käytännöissä on ollut epäsystemaattisuutta. Terveystuon ja sosiaalitoimen eri toimipisteissä ja eri alueilla käytännöt ovat vaihdelleet. Jo pitkään on tunnustettu tarve yhtenäistää valtakunnallisesti kuntoutukseen ja muuhun tukeen ohjaamisen käytäntöjä. Onneksi tähän on nyt paneuduttu. Sosiaali- ja terveystuonministeriön (STM) asettaman Lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjautumisen perusteet - työryhmän työn tuloksena on valmistumassa lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamisen opas, jonka luonnos esiteltiin ensimmäistä kertaa julkisesti toukokuun lopulla STM:n organisoimassa seminaarissa. Oppaan tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää kuntoutukseen ohjaamisen periaatteita ja käytäntöjä. Parhaimmillaan oppaasta tulee jokaisen sosiaali- ja terveystalalla toimivan ammattilaisen käyttämä käsikirja – kulan arvoinen silloin, kun herää kysymys siitä, tarvitseeko potilas tai asiakas tukea tai kuntoutusta, millaisia palveluja on tarjolla ja miten eri tilanteissa on hyvä toimia.

Lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamisen opasluonnos tulee lausuntokierrokselle kesäkuun alkupuolella oikeusministeriön ylläpitämässä lausuntopalvelu.fi-portaalissa. Lausuntoja on mahdollisuus antaa 12.8.2022 asti. On erittäin tärkeää, että kuntoutuksen alan ammattilaiset ja muut toimijat käyttäisivät nyt hyväkseen mahdollisuutta lausua huomioitaan. Kommenttien avulla oppaasta muokkautuu ammattilaisille laajasti käyttökelpoinen työväline. Nyt valmisteilla oleva opas käsittelee lääkinnälliseen kuntoutukseen ohjaamista. On kuitenkin selvää, että samantyyppisestä käytäntöjen yhtenäistämisestä hyötyisivät myös esimerkiksi ammatillisen kuntoutuksen toimijat.

Käsillä oleva Kuntoutus-lehti tarjoaa taas kattavan paketin kuntoutusta koskevaa tietoa. Tutkimusartikkelissa selvitettiin kuntoutujan muutosvalmiutta sekä sen yhteyttä työeläkekuntoutusprosessin etenemiseen ja havaittiin, että kuntoutusprosessin alkuvaiheen vahvalla muutosvalmiudella on yhteys työeläkekuntoutuksen sujuvaan etenemiseen. Lehti tarjoaa luettavaksi myös viisi katsausta tai analyysia. Ensimmäisessä katsauksessa selvitettiin autismikirjon häiriön varhaiskuntoutuksen toteutumista ja toimivuutta Suomessa vanhempien ja läheisten näkökulmasta. Toisessa katsauksessa kuvataan, kuinka nuoren kuntoutusrahaa saavat ovat usein myös muiden etuuksien ja sosiaali- ja terveystalpalvelujen saajia. Saamme lukea myös kokeilusta, jossa selvitettiin kuvataiteen hyötyjä ja mahdollisuuksia yläraajan toimintahäiriöissä kuntoutujilla, joilla on aivoverenkiertohäiriö. Lisäksi tarjolla on kattava katsaus osteopatiasta Suomessa. Kartoittavassa kirjallisuuskatsauksessa taas selvitetään, millaista on kuntoutuksen koulutuksen tutkimus Suomessa, ja esitetään tulosten perusteella huomioita siitä, miten kuntoutuksen koulutusta tulisi tulevaisuudessa kehittää.

Toivotan lukijoille rentouttavaa kesää ja mukavia lukuhetkiä lehden monipuolisen tarjonnan parissa!

Erja Poutiainen

päätoimittaja

FT, dosentti, johtava tutkija, Kuntoutussäätiö